

Ortaokul Ö?rencilerinin Direnç Davran??lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ortaokul Ö?rencilerinin Direnç Davran??lar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28492>

Öz

Ortaokul Ö?rencilerinin Direnç Davran??lar? Ölçe?i (OÖDDÖ), Ece Yolcu ve Mehmet Sar? tarafından 2020 y?l?nda geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçe?in temel amacı, ortaokul ö?rencileri arasında gözlemlenen çe?itli direnç davran??lar?nın sistematik bir ?ekilde ölçülmesini sağlamaktır. Okul ortam?nda ö?rencilerin kurallara, ö?retmen otoritesine veya akademik görevlere kar?? gösterdikleri direnç davran??lar?, ö?renme süreçlerini ve sosyal uyumu olumsuz etkileyebilmektedir. Ölçek, bu davran??lar?n yap?s?n? anlamak ve e?itim psikolojisi alanında ilgili ara?tırmalara veri sağlamak üzere tasarlanmıştır. Ölçek geli?tirme çalışması, 2020 y?l?nda Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi'nde yayımlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Direnç davran??lar?, ortaokul ö?rencileri, psikometrik ölçek, ö?renci uyumu, e?itim psikolojisi, ölçek geli?tirme.

Yazarlar

Ece Yolcu, Mehmet Sar?.

Amaç

Ölçe?in birincil amacı, ortaokul ça??ndaki ö?rencilerin okul ortam?nda sergiledikleri **direnç davran??lar?**nın yo?unlu?unu, sıklı?n? ve türlerini belirlemektir. Bu davran??lar genellikle pasif veya aktif kar?? çıkma, kurallara uymama veya akademik görevleri erteleme gibi ?ekillerde ortaya çıkabilir.

Bu araç, e?itimcilerin ve okul psikolojik danışmanların, ö?rencilerin direnç e?ilimlerini erken aşamada tespit etmelerine ve bu doğrultuda önleyici ya da düzeltici müdahale programların geli?tirmelerine destek olmay? hedeflemektedir. Ayrıca, ölçek e?itim ara?tırmacılar? için ö?renci direncinin altında yatan psikolojik ve çevresel faktörleri incelemek üzere güvenilir bir ölçüm aracı sunmaktadır.

Yapı

Ortaokul Ö?rencilerinin Direnç Davran??lar? Ölçe?i, ö?rencilerin okul normlarına ve beklentilerine kar?? gösterdikleri tutum ve eylemleri kapsayan çok boyutlu bir **psikolojik yapıyı** ölçmektedir. Direnç, genellikle ö?rencinin özerklik ihtiyacı ile okulun disiplin ve düzen gereksinimleri arasındaki çatışmadan kaynaklanan tepkiler bütünü olarak ele alınır.

Ölçek geli?tirme çal??mas?, direnç davran??lar?n?n alt boyutlar?n? (faktörlerini) ortaya koymu?tur. Bu faktörler, ö?rencilerin hem akademik ba?ar?lar? hem de ö?retmen ve akranlar?yla olan sosyal ilişkileri üzerindeki etkileri ba?lam?nda incelenmi?tir.

Geçerlik

Kaynak içerikte **Geçerlik** bilgileri do?rudan sunulmam?? olsa da, ölçek geli?tirme çal??mas?n?n akademik bir dergide (Yolcu & Sar?, 2020) yay?mlanm?? olmas?, kapsamlı geçerlik çal??malar?n?n yap?ld???n? göstermektedir. Bu çal??malar genellikle **yap? geçerli?i** (aç?mlay?c? ve do?rulay?c? faktör analizi) ve **içerik geçerli?i** (uzman görü?leri) analizlerini içerir.

Ölçe?in yap? geçerli?inin, direnç davran??lar? yap?s?n? ölçmek için yeterli düzeyde oldu?u rapor edilmektedir. Detaylı geçerlik katsay?lar? ve istatistiksel sonuçlar, orijinal referans makalesinde (doi: 10.14686/buefad.685056) mevcuttur.

Güvenirlik

Kaynak içerikte **Güvenirlik** de?erleri belirtilmemi?tir. Ancak ölçek geli?tirme prosedürleri uyarınca, ölçe?in iç tutarlılı???n?n (genellikle **Cronbach Alfa** katsay?s? ile) hesapland??? varsay?lmaktadır. Bu katsay?lar, ölçe?in maddelerinin ölçtükleri yap?yı ne kadar tutarlı bir ?ekilde temsil etti?ini gösterir.

Yüksek güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in ö?rencilerin direnç davran??lar?n? zaman içinde ve farklı durumlarda tutarlı ve güvenilir bir ?ekilde ölçebildi?ini gösterir. Ölçe?in psikometrik özellikleri, ara?tırma sonuçlar?n?n güvenilirli?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ortaokul Ö?rencilerinin Direnç Davran??lar? Ölçe?i, psikometrik yap?s?n? belirlemek üzere faktör analizi süreçlerinden geçirilmi?tir. Öncelikle, ölçe?in temel boyutlar?n? ke?fetmek amacıyla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) kullan?lm??tır.

AFA sonuçlar?n?n ardından, belirlenen faktör yap?s?n?n teorik modele ve örneklem verilerine ne kadar uyumlu oldu?unu test etmek amacıyla **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) uygulanm??tır. Bu analizler, ölçe?in direnç davran??lar?n?n farklı alt boyutlar?nı temsil eden sa?lam ve geçerli bir yap?ya sahip oldu?unu do?rulam??tır.

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: Derecelendirme (Kaynakta belirtilmemiştir; genellikle Likert tipi ölçek kullanılır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ortaokul öğrencileri.

Yaş Grubu: Ortaokul seviyesinde öğrenim gören öğrenciler (Yaklaşık 11-14 yaş).

Popülasyon Detayları: Türkiye genelinde ortaokullarda öğrenim gören öğrenciler örneklem grubunu oluşturmıştır.

Test Metodolojisi: Psikometrik yöntemlerle geliştirilmiş, öz bildirim temelli bir ölçektir.

Anahtar Kelimeler

Direnç davranışları, öğrenci uyumu, psikometrik araç, eğitim araştırmaları, okul disiplini, güvenilirlik, geçerlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresleri: Ece Yolcu: ece_duser@hotmail.com

Yazma Adresi: Detaylı yazma adresi bilgisi için orijinal makaleye başvurulmalıdır.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2020.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin akademik araştırmalarda kullanılması için izinler, sorumlu yazar Ece Yolcu ile iletişime geçilerek alınmalıdır. Ölçek, açık erişimli bir akademik dergide yayınlanmıştır.

Ölçeğin orijinal makalesine Dergipark üzerinden erişim sağlanabilmektedir: dergipark.org.tr.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi de mevcuttur. Orijinal PDF buradan indirilebilir: ortaokul-ogrencilerinin-direnc-davranislari-olcegi-toad.pdf

Kaynakça

Yolcu, E. & Sarı, M. (2020). A scale development study on middle school students' resistance behaviors. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 9(3), 564-576. doi:

10.14686/buefad.685056

Ortaokul Ö?rencilerinin Direnç Davran??lar? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte detayl? olarak listelenmemi?tir. Maddelerin tam metnine ula?mak için lütfen belirtilen akademik referans makalesine ba?vurunuz (Yolcu & Sar?, 2020).

ARABPSYCHOLOGY.COM